

واقعیت‌های صنعت فولاد ایران

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران • آبان ۱۴۰۴

۶.۶ م.دولار

صادرات

۵.۵%

سهم GDP

۲ میلیون

اشتغال

۳۱.۳ م.تن

تولید سالانه

دهم

رتبه جهانی

۱. جایگاه جهانی و نقش اقتصادی

جایگاه: ۷ سال متوالی رتبه دهم جهان • تولید: ۳۱.۳۵۷ میلیون تن (رشد اقتصاد: ۵.۵% تولید ناخالص ملی • ۸% اشتغال کشور • ۱۱% صادرات • فاصله با رتبه ۷: فقط ۵.۸ م.تن • غیرنفتی • دومین صنعت ارزآور

طرفیت بالقوه: ۱۰ میلیارد دلار ارزآوری سالانه

۲. بحران انرژی

در سال ۱۴۰۳ فقط در یک ماه برق و گاز کامل تامین شد!

ناترازی برق

- مصرف: ۷% برق کشور
- محدودیت: ۶۰%
- خودتامینی: ۷۳%
- سهم درآمدی: ۱۵% (۲ برابر)

ناترازی گاز

- مصرف: ۵% گاز کشور
- سهم درآمدی: ۳۱% (۶ برابر)
- سوخت جایگزین ندارد

خسارت مالی

خسارت ۴ سال: ۱۴ میلیارد دلار • سال ۱۴۰۳: ۵.۵ میلیارد دلار

افزایش نجومی نرخ انرژی (۱۳۹۸-۱۴۰۳)

حامل	تغییرات	افزایش	مقایسه منطقه‌ای
برق	۸۷۰ → ۲۰,۲۰۰ ریال	۲۳ برابر	بالاتر از صادرات به عراق
گاز	۲,۸۷۰ → ۴۰,۱۲۱ ریال	۱۴ برابر	۱۷.۳ سنت ۶ VS سنت منطقه

توجه: قیمت فولاد در همین دوره تنها ۵۱۱% رشد داشت

۳. سقوط سودآوری

حاشیه سود شرکت‌های بزرگ بورسی: ۳۳% (۱۳۹۹) → ۱۲% (۱۴۰۳) → پیش‌بینی: ۸% (۱۴۰۴)

زنگ خطر ورشکستگی! شرکت‌های کوچک در نقطه سر به سر یا تعطیلی

۴. مشکلات صادرات و مقررات ارزی

تحریم‌ها

- تنها صنعتی با تحریم دولتی و خصوصی
- کاهش قیمت: ۲۰ دلار/تن

تنبیه صادراتی

- عوارض صادراتی
- لغو معافیت مالیاتی

کاهش ۱.۵ میلیارد دلاری صادرات در ۱۴۰۳ • عدم بازگشت ۹۰۰ میلیون دلار ارز

پیامد مقررات ارزی اشتباه (الزام بازگشت با نرخ نیمایی)

- رونق کارت‌های یکبار مصرف • سهم تولیدی‌ها از صادرات شمش: ۷۹% → ۴۴% • سهم تولیدی‌ها از صادرات میلگرد: ۶۷% → ۱۹%

۵. تورم و هزینه‌های تحمیلی

تورم: محصولات فولاد ۲۹% VS تورم عمومی ۳۷% • افزایش هزینه‌ها: ۱۰۰% (برق و گاز)

هزینه‌های اضافی (به ازای هر تن)

نوع	مبلغ	توضیح
مالی	۲۵ دلار	نرخ تامین مالی ۱۰% (۲ برابر جهانی)
تحریم	۲۰ دلار	کاهش قیمت صادراتی
قطعی انرژی	۵۰ دلار	کاهش تولید و راندمان
جمع	منهای ۱۰۰ دلار	ضرر خالص

+ نیروی انسانی ۱۰ برابر استاندارد جهانی

۶. راهکارهای فوری

- اصلاح مقررات ارزی: عرضه در تالار دوم برای کل زنجیره (یکپارچه)
- رفع محدودیت انرژی: تامین پایدار برق و گاز
- حذف تنبیه صادراتی: لغو عوارض و بازگشت معافیت
- بازنگری زیرساخت: مدیریت چالش‌های انرژی

نتیجه‌گیری:

صنعت فولاد ایران با جایگاه دهم جهانی، سهم ۵.۵% از GDP و ۲ میلیون اشتغال، در شرایط بحرانی است. خسارت ۱۴ میلیارد دلاری انرژی، افزایش ۲۳ برابری برق و ۱۴ برابری گاز، کاهش ۱.۵ میلیارد دلاری صادرات و سقوط حاشیه سود به ۱۲٪، این صنعت را به ورشکستگی نزدیک کرده است. با اصلاح فوری سیاست‌ها، این صنعت می‌تواند سالانه ۱۰ میلیارد دلار ارزآوری داشته و به رتبه هفتم جهانی برسد.